

Razprava o fašistovski nevarnosti v Ameriki

V senatu se je prečital članek o Mussolinijevih intrigah v Ameriki.

Washington, D. C. — Kako se je fašizem z molkom Coolidgeve administracije zajedel v Ameriko in razširil v nji svoj terorizem, je senator Heflin čital dne 16. februarja iz uvodnega članka socialističnega lista "The New Leader." Ta članek je izšel pod naslovom "Mussolini's American Intrigues." List "The New Leader" je ustanovil pokojni Eugene V. Debs in ta list se je vedno kot drugi socialistični listi bojeval proti fašistovskemu diktatorstvu v Italiji.

Heflin je nadaljeval boj proti temu, kar on imenuje "rimska katoliška politična moč." Oziroma je Mussolinija kot druga Vatikana, ker se je Vatikano pogajal s fašistovsko državo in je Vatikano pri tem pogajanju dobil predpravic za versko propagando v Italiji.

Članek v "The New Leaderju" pokazuje, kako je bilo Piero Parrini, glavnemu tajniku Mussolinijevih fašistovskih organizacij v tujemstvu, dovoljeno priti v Združene države. Ves čas bivanja se niso delale nobene težkoče glede njegove aktivnosti v Ameriki. Članek zahteva, da kongres preišče aktivnost fašistovskih tolp v Ameriki.

Socialistični list zaključuje: "Italijanski fašizem je postal pošasten Caliban, ki ga je treba poslati v karanteno, kot zverjemo zaradi obsežne predgovostjo. Dolžnost kongresa je napram ameriški ljudstvu, da preišče to neprijateljsko in neizgovorljivo stvar ali da prizna, da Italijansko-ameriški državljani nimajo več pravic kot banditi, ki vlada Italijo."

Heflin je pokazal na mesto Chicago, v katero je Mussolini poslal svojega "posebnega poslanika" kot žrtev fašistovskih gang, ki more in ropajo. Heflin je naglašal, da so fašisti v New Yorku skušali terorizirati prominentne državljane italijanskega pokolenja, da so obljubili ojalnost Mussoliniju, in so tudi razbili urad dnevnika, ki je razkril to strahovanje.

Senator je priporočal, da se izenejo iz Združenih držav v smislu izjemnega zakona vsi fašisti, katerim se dokaže, da so obljubili zvestobo fašistovskemu avtokratu.

KAMPANJA ZA ORGANIZIRANJE DELAVCEV.

Akelje je podvzela unija stavbenikov.

Philadelphia, Pa. — Delavci, ki so organizirani v stavbinskih unijah, so naslovili peticijo na William Greena, predsednika Ameriške delavske federacije, v kateri je rečeno, da se naj podvzamejo koraki za organiziranje delavcev, ki so upošleni pri Mit-ten Transportation Co.

Ta družba zavzema zelo sovražno stališče napram organiziranemu delavstvu. Organizirani stavbeniki tudi pozivajo državno delavsko federacijo, da pošlje svoje organizatorje, da pomagajo organizirati delavce pri tej družbi, ki je znana, da izkorišča svoje delavce na vse mogoče načine. Stavbeniki podarjajo, da je sedaj čas zelo ugoden, da se prične kampanja za organiziranje teh delavcev.

Družinska tragedija.
Omaha, Neb., 23. febr. — V bojazni, da bosta njegova dva otroka ostala pohabljeni za vse življenje, je šel večerjati Frank Johnson v bolnico, kjer sta se združila njegova otroka, ki sta dobila poškodbe v neki avtni nesreči, in ju ustrelil in si nato sebi pognal kroglo v glavo.

Odškodninska predloga v Sov. Karolini napreduje

Oba legislaturna odseka sta za predlogo.

Raleigh, N. C. — Senatni in zbornični odsek državne legislature sta soglasno priporočila dolavsko odškodninsko predlogo. Senatna in zbornična kompromisna predloga se prav malo loči od tega, na kar so se sporazumeli organizirani delavci in velepodjetniki.

Predloga določa kot tedensko maksimalno odškodninsko izplačilo \$18, kot minimalno pa \$7. Pet tisoč pet sto dolarjev je tlo- ločenih kot najvišja odškodninska vsota v slučaju popolne nezmožnosti za delo. Maksimalna zdravniška oskrba je samo deset tednov. Pet sto dolarjev je določenih za umetne ude. Iz zveznega odškodninskega zakona za pristaniščne delavce je bila vzeta določba, ki garantira, da se poškodovanemu delavcu izplačuje odškodnina točno. Ta določba pomeni, da bo zakon v Severni Karolini bolj učinkovit kot v drugih južnih državah.

Ta zakon tudi velika več dovoljuje poškodovanemu delavcu kot v bližnjih državah. Popolnoma nezmožnemu delavcu ta predloga dovoljuje izplačati šest dolarjev več kot v Virginiji, tri dolarje več kot v Alabami in Georgiji in dva več kot v Tennesseeju.

Da se za poškodovanega delavca kupijo umetni udje je določba, ki je veljavna samo v enajst državah.

Skoraj do zadnjega trenutka so organizirani podjetniki kričali, da prož s vsako odškodninsko predlogo za delavce. Končno je pa neki tovarnar F. Sprui iz Rocky Mounta, član legislativnega odseka, pristal na predlogo, ki jo je izdelala in podpirala državna delavska federacija. Ko sta se oba odseka sporazumela na kompromisno predlogo, so imolknili protesti tovarnarjev in tovarnarji so bili pri volji umakniti svojo opozicijo.

Mussolini obtožen slabe kupilje s papežem
Obtožuje ga Nitti, bivši premier Italije.

Pariz, 23. febr. — Francesco Nitti, bivši liberalni ministrski predsednik Italije, izjavlja, da se je Mussolini slabo pogodil s papežem, ko sta reševala rimsko vprašanje. Nitti pravi, da se je Vatikano že dvakrat prej pogajal s italijansko vlado, toda vlada je vselej odbila pogoje, ker so bili preponizovalni za Italijo. Prvo pogajanje je bilo pred štiridesetimi leti, ko je bil Crispi na čelu vlade, drugo pa za časa njegovega (Nittijevega) predsedovanja vlade kmalu po svetovni vojni.

Nitti nadaljuje, da pogoji, ki jih je nudil Vatikano v obeh slučajih, so državna tajnost, katere on ne sme razkriti, lahko pa pove, da sta oba papeža veliko več nudila Italiji kakor pa je zdaj dobila. Italija je zdaj dobila le priznanje od papeža, da je Rim glavno mesto države — in nič drugega.

Nitti odločno protestira proti izplačanju dveh milijard lir papežu; on smatra to plačilo za pravcato vojno odškodnino. Nitti je mnenja, da je Mussolini sprejel težke pogoje zato, da je dobil od cerkve priznanje svoje ga nepostavnega režima. Čudno je to, pravi Nitti, ker se je cerkev sploh hotela pogajati s nepostavnim in zločinskim fašistovskim režimom.

Na smrt obsojena Slovenka v Parizu pomilostena.
Pariz, 23. febr. — Julka Kurež, ki je bila radi umora obsojena na smrt na giljotini, je bila pomilostena od smrtni kazni. Predsednik Doumergue je sprejel njeno kazen v dosmrtno ječo.

NESTALNOST DELA V AVTNI INDUSTRIJI

Avtni delavci nikdar ne vedo, kdaj jim rečejo, naj ostanejo doma.

Detroit, Mich. — V avtni industriji postojl največja nestalnost v zaposlenju delavcev. To izjavo je podal delavski departement. Ta izjava potrdi, da so delavski listi v pravem, ki pišejo, da vlada v zaposlenju delavcev v podjetjih Forda, Buicka, Chryslerja, Dodgea, Packarda, Pontiacia in drugih velika nestalnost v zaposlenju in delavci nikdar ne vedo, kdaj jim predelavci sporoče, naj ostanejo doma.

Delavski departement je študiral 78 avtnih podjetij, v katerih izdelujejo avte, truke, buse itd. Te študije so privedle delavski departement do zaključka, da ni v nobeni industriji tako velike nestalnosti v zaposlenosti delavcev kot v avtni. Industrija kot celota pokazuje zelo slaba razmera glede zaposlenja delavcev. Delo v avtni industriji je neredno in negotovo.

Te razmere se ne obračajo na boljše. To vedo avtni delavci v Detroitu iz svoje lastne skušnje. Delavci v Detroitu, Flintu, Pontiacu in drugje so se večkrat pritožili glede te nestalnosti v zaposlenju, a te pritožbe niso izdale nič. Pritožili so se tudi glede priganjalskih metod v avtnih tovarnah. Pa tudi te pritožbe so našle na gluha ušesa. Produktivni avtov se povljuje z vedno manj in manj delavci, kar pomeni, da priganjalske metode pri delu v teh tovarnah postajajo hujše in hujše in da jih lahko vzdrže le najbolj krepki delavci.

Konkurenca, ki divja med General Motors kompanijo in Fordom, privaja te priganjalske metode in delavci so žrtve.

Upokojeni krvnik izvrši samomor

Newyorški eksekucionar, ki je poslal 140 oseb na "oni svet," se je nasitil življenja.

Auburn, N. Y. — John W. Hulbert, ki je 22 let opravljal službo krvnika v Sing Singu, New Jerseyju in Massachusettsu in ki je pred tremi leti stopil v pokoj, si je 22. februarja sam končal življenje z dvema streloma iz revolverja v svoje prsi. Star je bil 59 let.

Hulbert je tekot svoje rabeljske službe usmrtil 140 kriminalcev na električnem stolu. Do leta 1919 je prejemal \$50 za vsako eksekucijo, potem pa so mu povzili "plačo od kosa" na \$150. V zadnjem letu svoje službe, 1925, je elektrokrutal 14 oseb in prejel \$2100.

Ko je šel v pokoj, je rekel: "Jaz sem že sit ubijanja ljudi!" Zadnje mesce se je obnašal zelo čudno. Najbrž so ga mučili spomini. To ga je vsekakor poglalo v samomor. Hulbert se ni nikdar pustil fotografirati, dokler je bil v rabeljski službi, niti kasneje v pokoju.

BREZPOSELNOST V BUF. VALU.

Armada brezposelnih velika v primeri s številom mestnega prebivalstva.

Buffalo, N. Y. — Na vzhodu je brezposelnost precej razširjena. Mestna brezplačna posredovalnica za delo cení, da je letotno zimo 35,000 brezposelnih delavcev v tem mestu. Mestnemu svetu je bila predložena zahteva, da dovoli \$120,000 v pomoč brezposelnim. To je kaplja na razbeljeni kamen vspricho tako velikega števila.

Troekij svoboden v Turčiji, pravi vlada

Lahko odpotuje kadar hoče in kamor hoče. Buharin na čelu desničarjev v Moskvi?

Carigrad, 23. febr. — Turška vlada je včeraj prvič uradno priznala, da je Troekij v Turčiji. Minister zunanjih zadev v Angori je oficijelno poročal, da je Troekij prišel v Turčijo s pravilnim potnim listom in vizumom in svoboden, da lahko odpotuje kadar hoče in kamor hoče. Dokler se mudi v Turčiji, je pod zaščito zakonov, ki veljajo za vse izomce. Posebnih privilegijev nima in jih ne more dobiti. Vlada ne ve, koliko časa ostane tu in kam je namenjen.

Moskva, 23. febr. — V ruski komunistični stranki se nadaljuje boj proti trockistom, toda zadnje čase se razvija še eden konflikt. Dočim veljajo trockisti za "detrinake levčarje," so se pojavili v stranki tudi "desničarji," ki so se bolj desničarski kot je Stalinovo krilo.

Kakor zdaj vse kaže, je Nikolaj Buharin, bivši urednik strankinega glasila "Pravda" in predsednik eksekutive tretje internacionale, stopil na čelo akrajne desničarske frakcije. Buharin je te dni predložil stranki svoj program, ki naj po njegovi želji pride v razpravo na zborovanju stranke, ki se vrši prihodnji mesec. Program še ni znan, toda kaj hoče Buharin, se lahko sklepa iz njegovega govora v teatru Bolšoj ob petletnici Leninove smrti zadnji mesec.

Buharin je takrat kritiziral sovjetsko vlado. Rekel je, da je Stalin izgubil glavo in strahu pred Troekijem in valed tega je ustvaril položaj, ki ga je Lenin označil kot nevarnega. Nadalje je rekel, da je treba priznati dejstvo, da se je kapitalizem po vojni ne le stabiliziral, pač pa ima še vedno "kreativne sile" v sebi.

Čikaška policija se je oddahnila

Uničeni gangovski avto ni bil policijski.

Chicago. — Policija se je oddahnila. Sumnjenec, da sta bila dva izmed morilcev Moranove gange, ki sta bila v policijski uniformi, prava policija in da je bil avto, v katerem so morilec pobegnili, pravi policijski avto, to sumnjenje se je razblinilo, ko so natančno preiskali ostanke uničenega voza v garaži 1723 N. Wood st. Voz ni bil nikoli v policijski službi, toda bil je zelo podoben avtom, kakršne imajo detektivji, kadar se vozijo na vpade.

Uničeni avto je bil Cadillacovega modela in kupljen je bil 15. decembra pri Cadillac Motor Sales Company, 2300 Michigan ave., za \$750. Mož, ki ga je kupil, je doigo časa ogledoval avte in ko je zagledal tega, je takoj vprašal za ceno in takoj odšel denar. Zakaj baš ta avto? Zato, ker je bil najbolj podoben policijskemu! Trgovec se takrat ni zmedel, ali zdaj se mu je zjasnilo. Mož je seveda dal napadno ime in policija ga zamaš lačce.

Morlice Moranovih gangžev iščejo zdaj med Italijani. Policija vztraja pri mnenju, da je Caponijeva ali Joe Aiellova ganga izvršila sedemkratni umor.

Mussolini ukazuje in Čehoslovakijske uho.

Dunaj, 23. febr. — Policijski direktor v Požunu na Slovaškem je prepovedal predvajanje ameriškega filma "Ulični angel," ko je odnotni italijanski konzul protestiral, češ, da film zasramuje fašistično Italijo.

Kitajske vladne čete porazile vstale.

Šangaj, 23. febr. — V bitki med vladnimi četami in Čang Taungčangovimi vstaki pri Čer-fuju v Šantungu so vladne čete zmagale.

DELAVSKI VOHUNI RAZGALJENI KOT HUJSKAČI

Delavska organizacija imenuje te razgrajče parasite in pijavke na produktivni industriji.

Philadelphia, Pa. — "Delavski vohuni prinašajo anarhijo v industrijo, njih žrtve so podjetniki in delavci, in so navedni razgrajči zelo nevarne vrste—pravi parasite in pijavke na produktivni industriji." Tako obtožuje organizacija nogovičarskih delavcev "American Federation of Full-Fashioned Hosiery Workers" industrijskega vohuna A. R. MacDonalda in začetnika "pogodbe poltrega kučka." Organizacija je podala to obtožbo v javni izjavi.

Izjava pravi, da hoče MacDonald ostrašiti podjetnike z rdečim parkljkom, da iztisne iz njih denar.

Izjava navaja podjetje Mill-fay v Buffalu, kot dokaz, kako MacDonald operira. Dalje pravi izjava, da ni bilo v Kenoshi nobenih namirov, dokler niso nastopili detektivji MacDonalda pri Allen A. kompaniji.

Organizacija nogovičarskih delavcev meni, da delavski vohuni ne zaslužijo nič, dokler ne nastanejo nemiri in naltolcevnja, zato ti delavski vohuni niso zainteresirani v industrijskem miru, ampak morajo imeti nepokoj in boj v industriji.

Nedavno je MacDonald pričel izigravati nove ptese v podjetjih za izdelovanje nogavic. On zbira podpise ostrašenih, prepisanih, brenmočnih in mladih delavcev za pogodbo poltrega kučka. Nato MacDonald garantira podjetnikom, da razbije unijo in jim prekrbi delavce — stavkoke. V marsikaterem podjetju je nastal nepokoj zaradi MacDonaldovih obljub. To pokazuje kaj njegove obljube prinašajo industriji.

Pleteninarski delavci menijo, da težko razumejo, kako se najdejo podjetniki taki, ki verjamejo MacDonaldu in njegovim obljubam.

Poiskusi MacDonaldovih detektivov, da pridejo v unijski tabor, pokazujejo, koliko se morejo podjetniki zaneesti na take vohunske zavode. V nekaterih stavkah je bilo na delu več takih vohunskih agencij. Posledica je bila, da so prišli navkrejš med seboj, pa so povedali drug o drugem, kar so vedeli in znali.

Predloga za kontrolo premogove industrije

Priti mora na razpravo v novem kongresu, je mnenje senatorja Wagnerja.

Washington, D. C. — Senator Wagner iz New Yorka, tammantiki demokrat, je rekel zastopniku Federaliziranega tiska, da se naj predloga za kontrolo premogove industrije, s katero se misli uravnati zaposlenje in produkcijo, predloži spet novemu kongresu.

Po njegovem mnenju je predloga ustavna in zaradi te predloge ne bo treba amandirati zvezne ustave.

Watson, predsednik odseka, pred katerim je ta predloga in katerega je član tudi senator Wagner, je skozl dve leti zavlačeval te predlogo, da ne bo sprejeta pred dnem 4. marca. Nedavno je imenoval senatorje Goffa iz Zpadne Virginije, Glenna iz Illinoisine in Wheelerja iz Montane v pododsek, ki naj izdela predlogo.

Papež pobija rotarijance.

Rim, 23. febr. — Vatikano se ni umaknil svoje opozicije napram Rotary klubom. Papeško glasillo "Osservatore Romano" nadaljuje ljute napade na rotarijance, katere meče v zvezo s framazoni.

Strešni val mraza spoj tepe Jugoslavijo

V Belgradu 17 pod ničlo, v Bolgariji 25. Milijon akrov poplavljenega sveta pod ledom. Solnce pripeka na severnem Atlantiku!

London, 23. febr. — Trpljenje v južnovzhodnem delu Evrope, kjer se je po naglo došlem taljenju snega in požodnji vrnil strahovit val mraza, je nepopislno. Belgrad je središče novega vala, ki je ponovno zajel Jugoslavijo, Balkan, Ograko, Avstrijo in Čehoslovakijo.

Iz Belgrada poročajo, da je bilo tam včeraj 17 pod ničlo. V Ruščuku na Bolgarskem je 25. V Romuniji je zmrznilo 12 cigarov, ki so tabornli na prostem. V grški Traciji je milijon akrov sveta pod debelim ledom. Prve dni tega tedna je bila tam povodenj, ko se je naglo začel topiti sneg; voda je zalila vse nižino in ravnine in zdaj se je voda spremenila v led. Sveč in debel sneg je pokril vse balkanske dežele, železnice so paralizirane in ljudje trpe radi pomanjkanja živil in goriva.

Dunaj, 23. febr. — Avstrijska zbornica je danes izvedela, da vlada nima več denarja za pomožno akcijo v prid siromakom, ki trpe nov mraz in glad. Dunajski župan Seitz je apeliral na zvezno vlado za dva milijona dolarjev podpore. Naalkal je teško situacijo; mesto mora prehranjvati in greti 120,000 revešev; vsak četrti delavec je brez dela; družine po šest in več oseb stanujejo v eni sobi.

Dr. Reah, minister za socialno delo, je po odgovoru županu, da vlada nima denarja, da bi pomagala Dunaju.

Berlin, 23. febr. — V nemški zbornici so včeraj razpravljali o kritičnih dnevih, ki prihajajo, ko se začne topiti led in sneg. Velike povodnji ogrožajo Nemčijo in Avstrijo. Vse reke so zamrznjene. Viala je pod debelim ledom od Dansiga daleč noter onkraj Varšave, Odra in Elba sta večidel zamrznjeni; Rena je zamrznjena 60 milj. Ko se začne tajati led na rekah, bodo ploče ledu zajezile vode in odnesele mostove. Narejeni so načrti za razstreljevanje ledu na vseh nevarnih ovinkih.

New York City. — Ameriški turisti, ki beže iz mrle Evrope domov, poročajo a parnika "Aquitanijs," da se sredi severnega Atlantika grejejo na ladjinem krovu na soncu, ki ima 60 stopinj temperature.

SODIŠČE ODLOČILO V PRID DELAVCEM.

Ovrglo je odloke nižjih sodišč.

Buffalo, N. Y. — Organiziranim uslužbenecem Buffalo & Erie železnice ne bo znizana meza za 10% a prisiljeno arbitražo, kot je izgledalo, ko so nižja sodišča v več slučajih odločila za znizanje. Pred kratkim pa je apelno sodišče zavrglo vse odloke nižjih sodišč in tako ne bo nobenega utrganja mezde.

V pogodbi med delavci in družbo je bila točka, ki je določala prisilno arbitražo. Ko je pa družba naznanila, da bo znizala mezo za 10% na podlagi ta točke, so se delavci uprli. Družba je domnevala, da bo lahko dobila "nepristranskega" posredovalca, ki bi prevzel nalogo, da delavcem dokaže, da je znizanje mezde potrebno radi naraslih operativnih stroškov. V tej domnevi so družbi pritrjevali tudi odloki nižjih sodišč.

Apelno sodišče je pa sedaj dolečilo drugače, ko je izreкло svojo sodbo, da so sodniki brez moči, a katero bi lahko prisilili unije in delodajalce, da store nove pogodbe, akoprav stara pogodba, vključuje prisilno arbitražo.

Agitirajte za "Prosveto"!

